

rigtigt og heldigt, at Loven føres ud i Livet som et Forsøg, og jeg slutter mig ganske til den ærede Ordførers Udtalelser om denne Ændring. Jeg tror, at den vil være af væsentlig Betydning, og jeg for mit Vedkommende vilde kunne se ret anderledes paa Loven, hvis denne Paragraf bliver vedtagen, end ellers.

Med Hensyn til de andre af Flertallet stillede Ændringsforslag skal jeg med Forbigaaelse af dem, som jeg ikke tillægger nogen særlig Betydning, tillade mig at udtale mig om nogle enkelte. Jeg skal saaledes nævne Ændringsforslag Nr. 5, som gaar ud paa, at der kan finde en Taksation Sted efter Reglerne i Lov af 19de Marts 1869. Det høje Ting vil jo erindre, at efter Landbokommissionens Forslag og efter Regeringsforslaget vare jordløse Huse ikke medtagne under Lovforslaget. Det andet Ting ønskede at tage de jordløse Huse med, og dette Ting stillede sig imødekommende lige over for det andet Tings Ønske paa dette Punkt og medtog de jordløse Huse. Men naar man nu erindrer, at efter § 7 sker Ansættelsen af Ejendommens Værdi, altsaa den Værdi, hvorefter Staten skal laane Pengene i Ejendommen, efter Landarbejderens eget Opgivende — ganske vist senere suppleret med en Erklæring fra Sogneraadet — og naar man tillige erindrer Vanskeligheden ved at bestemme, hvad et gammelt Hus er værd, forekommer det mig at være uundgaelig nødvendigt at fastholde en Bestemmelse om, at Taksation kan finde Sted. Efter Lovforslagets Bestemmelser, som det var forelagt, vilde der foreligge Taksation i alle Tilfælde, idet Kreditforeningerne som bekendt lade udføre Taksation, inden de laane i vedkommende Ejendom. Det er en af Ulemperne ved at opgive Kreditforeningerne, at man maa komme til den Bekostning at lade foretage Taksation, men naar man indskrænker sig til at gøre det kun i de Tilfælde, hvor det findes nødvendigt, forekommer det mig, at det ikke er muligt at indvende noget af virkelig Betydning herimod. Jeg slutter mig derfor ganske til den ærede Ordførers Anbefaling af Ændringsforslag Nr. 5 om Taksation.

Ligeledes maa jeg fastholde, at det bliver nødvendigt i Loven at indsætte en

Bestemmelse om Arvefæsteafgiften. Man har under tidligere Forhandlinger ikke haft Øjet aabent for, hvilke Følger det havde for Bestemmelsen af en Ejendoms Værdi lige over for Størrelsen af Statslaanet, om der hvilede Arvefæsteafgift paa den; og jeg har ved tidligere Forhandlinger her i Salen tilladt mig at henlede det høje Tings Opmærksomhed paa, at Statens Sikkerhed, som i Forvejen ikke er stor, yderligere vil blive forringet i de Ejendomme, hvorpaa der hviler Arvefæsteafgift, og den vil blive saa meget yderligere forringet, jo større Arvefæsteafgiften er. Jeg er ogsaa ganske sikker paa, at Ordføreren i det andet Ting har udtalt, at man ikke ønskede, at de Landarbejdere, som fik Jord, hvorpaa der hvilede Arvefæsteafgift, skulde være gunstigere stillede end de andre. Andet tænker jeg heller ikke, men jeg mener da, at det vil være nødvendigt at tilføje en Ændring i Loven, som jeg har tænkt mig saaledes, at der i § 9, hvor den rettelig hører hjemme, tilføjes: „Paahviler der den paagældende Ejendom Arvefæsteafgift, fradrages dens kapitaliserede Afgift i Statslaanet.“ Herefter vil den Landarbejder, som har Jord med Arvefæsteafgift, og den Landarbejder, som har Jord uden Arvefæsteafgift, blive ens stillede.

Ogsaa med Hensyn til Ændringsforslaget Nr. 10, hvor Flertallet foreslaar Bestemmelsen ført tilbage til Regeringsforslagets oprindelige Form, saaledes at der kommer til at staa, at Ejendommen skal vedligeholdes som et almindeligt Husmandsbrug, tror jeg, at det vil være rigtigt at indføre en mindre Ændring, idet jeg tror, at man derved kommer i Overensstemmelse med det andet Ting. Saa vidt jeg har opfattet Udtalelserne i det andet Ting, gaar nemlig Ønsket der kun ud paa ikke at forhindre vedkommende i at benytte sin Jord til andet end netop til Avlsbrug, f. Eks. til Havedyrkning og sligt, hvorimod man i og for sig ikke havde tænkt sig, at det, at man stryger Bestemmelsen om, at det skal være Husmandsbrug, skulde komme den til gode, som f. Eks. vil anlægge en Fabrik paa sin Ejendom eller bygge Villaer. Jeg tror nu heller ikke, at det praktisk set vil komme til at spille nogen væsentlig Rolle, thi den Landarbejder, hvis